

Snart dags för er yngre att ta över!

Föreningen fyller 50 år i år. Det har manat mig till eftertanke.

Ordförande har ordet

Vi har här på medlems-sidorna porträtterat några av föreningens pionjärer: Leif G Pettersson, som drog igång föreningen, Åke Rosén, som drev på och utvecklade den, Börje Wetterlind som importerade moderna kvalitetsverktyg och i detta nummer Rose-Marie Clark, som var bland de första kvinnorna.

Tänk att det har gått 50 långa år. Både Leif G Pettersson och Åke Rosén är pensionärer idag. Rose-Marie Clark tränar på att bli det. Själv börjar jag också närma mig den åldern.

Många av oss i det gamla gardet kommer att lägga verktygen på hyllan inom de närmsta åren. Då är det tur att det står ett par yngre generationer på tur, redo att ta över och driva vidare. Se bara på de fem som nyligen klarade sin AWCF-examen. Vi har många yngre medlemmar som är drivna och hungriga på att utveckla sig. Jag hoppas att de också vill utveckla vår förening, när det snart är dags för nästa generation att ta över.

Ta hand om varandra!

Mats Holmstedt
Ordförande

SM avgörs på Flyinge – anmäl dig till middagen senast 9/9!

TÄVLING. Den 23-25 september blir det SM i hovslageri. Tävlingarna hålls på Flyinge i samband med deras Nordic Hoof Summit, som är ett event öppet för hovslagare, veterinärer, uppfödare, hästägare med flera. Det blir föreläsningar av både svenska och utländska föreläsare.

För den som vill tävla sker anmälan senast 15 augusti via Mustad Farrier Portal. Du hittar en länk dit på hemsidan under fliken "tävling".

Domare är Aksel Vibe och Niklas Pettersson. Anmälningsavgifterna är enligt följande.

Moms tillkommer. (avgift för medlemmar i SHF inom parentes):

Division 3:

1 700 SEK (1 200 SEK)

Division 2:

2 000 SEK (1 500 SEK)

Division 1:

2 200 SEK (1 700 SEK)

Hotell och middag

SHF har förhandlat fram ett förmånligt pris på hotell Elite hotell Ideon i Lund, som ligger knappt 1,5 mil från Flyinge: Enkelrum kostar 655 kr och ett dubbelrum 865 kr. En parkeringsavgift på 70 kr per dygn till-

kommer. En länk till hotellbokningen kommer att finnas på hemsidan under fliken "tävling". Använd länken för att få det förmånliga priset.

Middagen hålls fredag 23 september klockan 19.30 på hotellet och bokas via mejl till kansliet. Uppge eventuella allergier vid bokningen. Kostnaden är 525 kr + moms.

Anmälan till middagen senast 9 september. För att få delta vid middagen ska fakturan vara betald.

Under kvällen blir det överraskningar samt en auktion till förmån för vårt landslag.

Elevtävling i Falsterbo – SHF på plats

UTBILDNING. Den 13 juli anordnade Flyinge en elevtävling i smide och hovslageri för Sveriges hovslagarskolor. Tävlingen hölls i Falsterbo i samband med de internationella tävlingar som traditionsenligt hålls där i juli varje år.

Under en väldigt varm dag kämpade elever både i många olika smidesklasser och i en skoningsklass.

Daniel Barkman tog hem segern i alla klasser och i skoningstävlingen vann han tillsammans med Elsa Svensson, Karin Fridén och Frida Spjuth under lagnamnet Byslisious.

Bra jobbat av alla elever!

Vid sidan av tävlingen representerades SHF i en monter, av vice ordförande Mikaela Hallstedt. Den var välbesökt och det blev många trevliga samtal. En

SVETTIGT. De som tävlade gjorde en stark insats i det varma vädret.
Foto: Malin Alldén

tävling med tre frågor om SHF ordnades och vinnaren blev Emma Pettersson, Högsby, som lyckades gissa närmast på utslagsfrågan vad en viss skovägde som låg i montern. Skon vägde 417 g och Emma gissade

på 410 g! Pris sponsrat av Mikaelas hovslageri och Alldéns hovslageri kommer på posten.

SHF tackar alla Flyinges hovslagarlärare för en väl organiserad dag!

Mikaela Hallstedt

HALLÅ DÄR ...

Martin Bruks, som tagit sin AWCF-examen ihop med fyra andra svenskar.

Grattis till er fem som klarat AWCF-examen!

Vilka klarade sig?

– Tack. Vi klarade oss allihopa. Det var jag, Daniel Ahlberger, Rickard Svärd, Niklas Pettersson och Henrik Jansson. **Hur var examen?**

– Det var en tuff helg. Det var två intensiva dagar som var utmanande både psykiskt och fysiskt. Men den teoretiska delen var värst. Jag har nog aldrig varit med om något liknande förut. Det var väldigt svårt. De rättar skrivningen under dagen men de talar inte om för oss hur det har gått. Det var bland annat skriftligt och muntligt prov, man ska försvara sin skotavla med tio skor och det är besiktning av hästar samt skoning, två handsmidda ringskor på två timmar. När vi var klara sa de bara: ”Kul att se er, bra jobbat, tack och hej”.

Fick ni inte veta resultaten?

– Nej, det tog en vecka innan vi fick veta. Det gick ut via mejl, som alla fick samtidigt. Man var rätt skakig när man öppnade det där mejlet. **Största utmaningen?** – Den teoretiska delen. Vi är hantverkare men här ska man plugga och skriva långa uppsatssvar. Det gällde att få fart på pennan för man har kort om tid. Och allt på engelska!

Är du intresserad av att läsa mer om AWCF-utbildningen i England så finns ett reportage i nummer 2, 2021, som ligger på hemsidan, bakom inloggningen.

Hovslageri – det var inget för kvinnor!

Redan som ung ville Rose-Marie Clark bli hovslagare. Men på hovslagarutbildningen var hon inte välkommen. Hovslageri var nämligen inget för kvinnor.

Rose-Marie Clark kan se tillbaka på ett långt och innehållsrikt liv som hovslagare. Men när hon var ung, på 1970-talet, var yrket ingen självklarhet för kvinnor.

Rose-Marie började rida när hon var 11 år på Solna ridskola. Efter ett par års sparande kunde hon köpa sin första egna häst.

När hon som 16 åring fick sommarjobb på ett travstuteri blev hon tvungen att lära sig att sätta skor på hästarna.

På den tiden var det alltså inte möjligt som tjej, att få börja på hovslagarskola. Rose-Marie sökte ändå 1975 och fick till svar att skolan inte var till för kvinnor.

– Jag praktiserade hos Terence Heaps. Han kände professor Dyrendahl och sa att han skulle vrida om öronen på professorn om jag inte kom in, berättar hon.

1976 sökte hon igen – och blev antagen.

– Men jag vet att det hade gått en tjej där 1971, så jag var inte först.

Blev ”en i gänget”

Hon blev antagen men fick inte bo med de andra eleverna. Hon bodde hemma i Sollentuna men var på skolan klockan sju varje morgon och åt frukost ihop med killarna, som bodde på skolan i rum som låg ovanpå smedjan.

– Jag hade långa flätor och rosa gypadojor, för det fanns inga skor med stålhatta för tjejer, berättar Rose-Marie.

Hon bestämde sig för att vara ”tjej” i en manlig miljö och det fungerade.

”Jag hade långa flätor och rosa gypadojor, för det fanns inga skor med stålhatta för tjejer”

KÄND FRÅN MEDIA. Många artiklar har det blivit genom åren. Den här publicerades i Expressen 1976.

– De behandlade mig som om jag var en i gänget och jag var tvungen att visa att jag klarade av hovslageriet.

Några månader senare stod Täby galopp utan hovslagare till sina 300 hästar. Rose-Marie och två klasskamrater fick jobbet och åkte till Täby efter skoltid och skodde för glatta livet. Där blev hon sen kvar i 40 år.

– Täby har betytt väldigt mycket för mig.

Rose-Marie minns skolan som en häftig tid där hon förutom hästar fick verka kor, får och grisar. 40 år senare är hälften av hennes studiekamrater fort-

farande kvar i hovslageriyrket!

Under hennes tid i yrket har mycket hänt.

– När internet kom på 90-talet blev det en ögonöppnare för oss att yrket fanns överallt. Förr fanns ridskolor och trav- och galoppverksamhet men inte så mycket hobbyhästar. Det är en helt annan värld nu jämfört när jag började med häst. Då var det manskapssadlar och det fanns bara en typ av sko. Utvecklingen är enorm, när jag tänker på vad som hänt sedan dess. Idag har ju till och med de flesta egen hästtransport, säger Rose-Marie.

Ger hjälp på distans

Rose-Maries största passion är föl och folkkorrigeringar.

Starten var 1997 när Billy Neville från Australien kom till Sverige och föreläste om hovsprickor och folkkorrigering.

– Det var två intressanta dagar som gav så mycket, minns Rose-Marie.

1999 kom han tillbaka till Sverige och Rose-Marie fick då en inbjudan att åka till Australien och jobba med honom. Utan tvekan åkte hon dit och det har blivit flera resor sedan dess.

Till Rose-Marie är man välkommen med alla slags frågor som gäller föl. Hon föreläser, åker runt i stallar men hjälper också väldigt många både hästägare, hovslagare och veterinärer via datalänk.

Hon har även medverkat i en del poddar där det diskuteras hovslageri och folkkorrigering.

För 10-15 år sedan väcktes idén om Rose foal shoe. Då fanns det olika fölskor som alltid behövde köpas in i par och i olika storlekar. Rose-Marie ville få fram en sko som hade alla användningsområden, enkel att använda och där det bara krävs en stjärnmejsel som extra verktyg i bilen. Med hjälp av barnen klipptes och klistrades det i papper som de sedan tog

ETT HELT YRKESLIV. Ett brinnande intresse och inte minst en stark fysik har fått Rose-Marie att stanna i yrket. Fysiken är inte gratis – hon är mån om att träna och hålla sin kropp i trim så att den ska orka med de tuffa arbetspassen. Bilden ovan är från ett reportage i Ridsport.

Foto: Roland Thunholm

EXPERTHJÄLP PÅ DISTANS. Rose-Marie föreläser om folkkorrigering, åker runt i stallar men hjälper också väldigt många både hästägare, hovslagare och veterinärer via datalänk.

Foto: Privat

med till en tillverkare i plast. Resultatet blev en återvinningsbar, svensktillverkad fölsko som numera lanserats i större delen av världen.

Hur kom det sig att du blev engagerad i Svenska Hovslagarreföreningen?

– Jag var med från början. Vi var runt tio personer som sågs på ett årsmöte säger Rose-Marie.

På 80-talet satt Rose-Marie sex år i SHF:s styrelse tillsammans med Mats Persson, Börje Wetterlind med flera. De stora frågorna handlade då om hur det skulle bli lönsamt att arbeta som hovslagare samt att få till en auktorisation av yrket.

På 90-talet fick föreningen bidrag från EU, de kom till användning i form av datakurser och ergonomikurser och det senare blev Rose-Maries ansvarsområde.

Gemenskap i SHF

Hovslagarreföreningen växte med åren, distrikt kom igång och i Stockholmsområdet träffades ett tiotal hovslagare en gång i månaden för att till exempel äta, bowla och umgås.

Vad har SHF betytt för dig?

– Samhörighet! utbrister Rose-Marie. Att känna att jag tillhör något där jag själv kan påverka min vardag i arbetslivet. Det

FÖREBILD OCH MENTOR. Rose-Marie med Dr Simon Curtis från England.

Foto: Privat

har varit många glada skratt och alla härliga människor som arbetat ideellt i en fantastisk anda. Jag ordnade bland annat föreningens 30-årsjubileum på en ö i Stockholms skärgård ihop med Åhza Gustavsson. Och 40-årsjubileumet i Stockholm ihop med Åhza och Peppe Frosch.

Idag bor Rose-Marie i Valentuna, norr om Stockholm. Hon skor en dag i veckan men försöker trappa ner.

– Jag håller på att träna på att bli pensionär. Men jag behåller det jag gillar mest, nämligen fölen, säger hon.

Mikaela Hallstedt

Rose-Maries bästa råd till dagens hovslagare

- Sko så mycket vanliga hästar som det går, innan du går över på annat.
- När du har skott en hel dag så ska du inte vara trött. Du ska kunna göra mer kraftarbete. Påta i trädgården eller vad man nu gillar. En galoppör får inte vara trött över mållinjen.
- Det som du själv kallar heltid är då du kan försörja dig på dina skoningar.

Utmaningar hon ser för yrket i framtiden

- att få hovslagarna att fortsätta sko, att de inte skor några år och sedan lägger av.
- att få in rätt människor på utbildningarna.
- att alla ska förstå att vi har världens bästa jobb. ”Jag känner folk i hela världen, tänk möjligheterna som egen företagare, man kan jobba och fånga upp kunskap i hela världen!” säger Rose-Marie lyriskt.

Detta visste du inte om Rose-Marie

- som ung var hon en flitig balettdansös.
- på fritiden är en favoritsysselsättning att träna sina hundar. En annan är att sy, just nu en brudklänning.

PASSIONEN. Snart går hon i pension. Men fölen, de släpper hon inte.

Foto: Anna Tell

Resultat årsmötes- tävlingarna

TÄVLING. Under årsmötet på Åby den 29 april till 1 maj hölls det smidestävlingar. Resultaten är inte tidigare publicerade.

Resultat

Division 3:

1. Nathalie Varenstål
2. Frida Spjuth
3. Sanna Möller

Division 2:

1. Sanna Möller
2. Elina Wedberg
3. Nathalie Varenstål

**Grattis till er
för fina insatser!**

Planering för block 3 och 6 samt block 1

FORTBILDNINGEN. I höst kommer det att finnas möjlighet att gå block 3, Regelverk, allmän djursjukvård och smittskydd och block 6, Hovreparationer. Blocken hålls under en gemensam helg fredag till söndag någon gång i november-december. Datum är ännu inte fastställt. Alla som tidigare gått minst block 1 är välkomna att anmäla sig via mejl till kansliet.

Om det finns tillräckligt stort intresse finns också planer på att ordna Block 1. Men för det krävs **minst** tio intresserade. Så om du är intresserad, tveka inte att höra av dig till kansliet! kansliet@hovslagareforeningen.se

Var inte rädd för att verka vid hålvägg

FRÅGA: Jag undrar en del när det gäller behandlingen av hålvägg. Hur stor del av väggen vågar man ta bort? Hur kan man sko för att avlasta?

Anonym

Frågespalten

SVAR: När det gäller hålvägg så är det viktigt att verka ner till friskt samband.

Om man "snålar" med att ta bort så finns bakterierna kvar.

Bakterierna som orsakar hålväggen växer bäst i en syrefattig miljö. Om man öppnar upp så att syret kommer åt och så att det går att göra rent, dör bakterierna. Vi förhindrar fortsatt tillväxt och risken för att hålväggen förvärras försvinner.

Anpassa beslaget

När det gäller att avlasta defekten som hålväggen orsakat så kan det i allvarliga fall handla om att man får gipsa hoven en period. Men om man som hovslagare uppmärksammar en hålvägg tidigt så handlar det ofta om mindre defekter och då får man anpassa skon efter var defekten sitter. Har man till exempel en lateral traktdefekt kan det vara lämpligt att lägga på en heartbar. Den nedverkade trakten är då avlastad och kraften fördelas över en större del av hoven. Men det är viktigt att se varje unikt fall som det är och anpassa beslaget till just det fallet.

Viktigast av allt är dock att inte nonchalera mindre hålvägar så att de sprider sig och blir

Foto: Mälaren Hästklänik, Roger Svensson

VIKTIGT VARA NOGGRANN. Förklara för hästägaren varför det är viktigt att verka mycket. Prata också om vikten av god hovhygien.

Mejla din fråga till:
kansliet@hovslagareforeningen.se

värre, även om djurägaren många gånger inte vill att man "verkar upp hela hoven".

Förklara varför det är viktigt och var noggrann! Instruera dem sedan så att de gör rent ordentligt varje dag. Tvål, vatten och en borste räcker bra.

Undvik leriga hagar och blöta bäddar i boxen. Väta och

ammoniak mjukar upp hovarna och nya bakterier får lättare fäste.

God hovhygien är viktig för att undvika hålvägar på friska hästar.

KUNSKAPSBANK. Leg veterinär Axel Wallman svarar på era frågor.

Vad har du varit med om?

Har du något intressant, lärorikt, upprörande, roligt eller dråpligt som du vill dela med dig av till kolleger? Skicka tips eller önskemål om artikelinnehåll till: kansliet@hovslagareforeningen.se

Missat tidigare medlemssidor?

Ingen fara. Logga in på hemsidan så hittar du medlemssidorna från 2017 och framåt där.